

Avsnitt 9: Varför är livet så orättvist?

Förförståelse

1. Tycker du att livet är orättvist? Ge exempel på vad som är orättvist i livet?
Vad finns som är rättvist?
 - a) Fundera vad du själv tycker.
 - b) Prata med en klasskompis.
 - c) Diskutera därefter i storgrupp.
2. Arbeta med följande nyckelord från programmet. Du behöver förstå dem innan du lyssnar.

Svenska	Modersmål eller förklaring
en rasism	
en existens	
en kamp	
ger livet mening	
att ge upp	
tragisk	
utsatt	
att påverka	
en självbild	
att organisera	
att säga emot	
en diskrimineringsombudsman	
att bryta ihop	
att resa sig upp	
ett skott	

Lyssna

Nu är du redo att lyssna på podden. Ta fram papper och penna så att du kan anteckna. Lyssna efter vad personerna och Gurgin svarar på programmets frågor.

Höra – förstå

1. Vilka tankar väckte programmet? Var det något i programmet som du inte förstod?
2. I programmet ges flera exempel på vad man kan göra för att motverka orättvisor. Vilka?
3. ”Ord är som skott”, säger de i programmet. Håller du med? Varför? Varför inte?
4. Vilket svar får vi av Gurgin på frågan varför livet är orättvist?
5. Håller du med Gurgin eller har du ett annat svar?

Diskutera

1. I FN:s allmänna förklaring om mänskliga rättigheter står det att ”alla människor är födda fria och lika i värde och rättigheter”. Det ska alltså inte spela någon roll vad du har för religion,

sexuell läggning eller vilket land du kommer ifrån. Fungerar det så i verkligheten?
Jämför Sverige med ditt ursprungsland.

2. Varför är det så mycket orättvisa och diskriminering i världen?
Vad tycker du att vi ska göra åt det?

Håller du med?

Läs citaten från avsnittet. Vad betyder de? Skriv ett kryss där du håller med.

- ”Möts man av rasism kan man själv bli en rasist.”
- ”Orättvisor är tragiska men att ge upp är den djupaste tragedin av dem alla.”
- ”Om man är utsatt för rasism påverkar det ens självbild.”
- ”Låt oss välja våra ord noggrant så att rätt ord följer med människor vi möter resten av deras liv.”
- ”Ta orättvisan och gör något av den så att man kan ändra på saker.”

Jämför med en kompis. Har ni kryssat för samma citat? Varför håller ni med? Varför håller ni inte med?
Använd någon av dessa meningsinledare:

<i>Jag tycker att ...</i>	<i>Jag tycker inte att...</i>
<i>Jag menar att...</i>	<i>Jag menar inte att...</i>
<i>Min åsikt är att...</i>	<i>Min åsikt är inte att...</i>
<i>Jag håller med därför att...</i>	<i>Jag håller inte med därför att...</i>
<i>Vi är överens.</i>	<i>Vi är inte överens.</i>
<i>Vad tycker du?</i>	
<i>Varför tycker du så? Kan du förklara!</i>	

Skriva

1. Vilka reflektioner har du fått efter att ha lyssnat på programmet och på dina klasskompisar?
Skriv fritt om dina tankar kring varför livet är orättvist.
2. Om du skulle berätta programmets innehåll för någon som inte hört det, vad skulle du säga då?
Skriv en kort text som sammanfattar programmet.

Jobba vidare

- I podden pratar man om att försöka hitta det som ger livet mening. Vad ger ditt liv mening? Hitta tre saker som är meningsfulla för dig. Varför väljer du just de tre? Berätta för en kompis. Skriv sedan en text som börjar med "Mitt liv känns meningsfullt när...". Försök beskriva *vad* du gör, *hur* du gör det och hur det *känns* när livet är meningsfullt. Läs gärna upp din text för en kompis eller för klassen.
- Gurgin pratar i podden om artisten Kaptén Röds låt *Ju mer dom spottar*. Sök efter låten på YouTube. Översätt refrängens text. Refrängen är den del i låten som upprepas många gånger. Refrängen börjar med *Håll hårt i din goda vän*. Sjung med!
- Kaptén Röds låt innehåller idiomatiska uttryck, det vill säga talesätt som gör språket mer målande och levande. Idiom är en slags kulturbärare. De är också mycket vanliga, men om man inte förstår dem kan de låta konstiga. Gör övningen om idiomatiska uttryck om du vill lära dig mer.
- Ungdomsmottagningen i Sverige har en hemsida som heter Youmo. Klicka på "Våld och orättvisor" och titta på filmen om diskriminering. Vad tänker du om tipsen? Diskutera med en kompis och med hela klassen.
- Gör en egen podd! Se instruktioner sist i arbetsbladet.

Övning - motsatsord

Om man sätter -o framför vissa adjektiv blir ordet sin motsats. Öva på orden i tabellen genom att skriva egna meningar med orden. Jämför dina meningar med en kamrat och med de andra i klassen. Kan du komma på fler adjektiv som du kan sätta -o framför?

		Skriv en mening med adjektivet som har -o.
lagligt	olagligt	
trogen	otrogen	
rättvis	orättvis	
juste	ojuste	
lik	olik	
rädd	orädd	

Övning – idiomatiska uttryck

Vad betyder uttrycken från Kapten Röds text *Ju mer de spottar?*

Jag kommer att blomma _____

Håll hårt i din goda vän _____

Dina fickor är tomma _____

Där ute finns det gott om ormar _____

Glöm de som vill sänka dig _____

Prata tillsammans i klassen och hitta fler idiom i lätttexten. När ni förstår vad de betyder kan ni göra charader av de idiom som ni hittat.

- Skriv alla idiom på separata lappar.
- En elev drar en lapp och visar vad som står på lappen med sitt kroppsspråk, inga ord.
- Övriga elever gissar tills rätt idiom sägs.

Övning – gör en egen podd

1. Planera innehållet med personerna som ska vara med i podden.
2. Spela in på mobiltelefonen. Spela in i ett rum utan störande ljud i bakgrunden.
3. Genomför samtalet utifrån programmets tema och frågor. Samtalet kan också vara en intervju där en person frågar och den andra berättar sin historia.
4. Efter samtalet: redigera bort stakningar, tankepauser och hostningar. Det finns gratis-appar att ladda ner för redigering.

Arbetsbladen är skrivna av Christina Säflund Olsson och Lena Vilhelmsson

Upphovsrätten till innehållet i den här lärarhandledningen tillkommer UR, om inte något annat särskilt anges. Lärarhandledningen får fritt kopieras, distribueras digitalt och visas i undervisningssammanhang. När lärarhandledningen eller delar av innehållet används på olika sätt ska den ideella upphovsrätten iaktas.

Det här betyder att du som lärare i din undervisning bland annat får kopiera upp så många kopior du behöver av hela eller delar av lärarhandledningen och dela ut till elever, tillhandahålla den digitalt till eleverna i en elevportal eller liknande, eller visa i en

Powerpointpresentation. Viktigt att tänka på när du använder lärarhandledningen, på olika sätt, är att det alltid ska gå att se vem eller vilka som har upphovsrätten. Om lärarhandledningen kopieras upp i sin helhet så framgår det redan, men om det är så att du väljer att bara använda någon del behöver du skriva i anslutning till det du använder vem eller vilka det är (UR och/eller annat namn, som framgår i lärarhandledningen).